

Ders : 37

Konu : Kâfirûn Suresi

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ① لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ② وَلَا أَنْتُمْ
 عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ③ وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُمْ ④ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ
 مَا أَعْبُدُ ⑤ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ⑥

Sûrenin Meâli:**Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla**

1- (Ey Muhammed!) De ki: Ey Kâfirler !2-Ben sizin taptıklarınıza tapmam, 3-Siz de benim taptığıma tapacak değilsiniz. 4-Ben asla sizin taptıklarınıza tapacak değilim, 5-Siz de benim taptığıma tapacak değilsiniz. 6-Sizin dininiz size, benim dinim banadır.

Sûrenin Özellikleri:

Kâfirûn sûresi, Mekke döneminde nâzil olmuştur. Altı âyettir.

Bu sûreye „Mukaşkışe“ sûresi de denilir. „Mukaşkışe“, uyuz ve çiçek hastalığı gibi hastalıklardan iyileştirmek anlamına gelen „Kaşkaşe“ kelimesinden türetilmiştir. Şirk ve nifâk hastalıklarından kurtaran demektir. „Kaşkaşe“ kelimesi, Türkçemizdeki „Kışkışlamak“ (Kovalamak) demektir.¹

Kâfirûn sûresine, şirk ve sapıklıktan alıkoyduğu için „Tevhid sûresi“ ve „Berât sûresi“ de denmiştir.²

Ayrıca bu sûreye „İbadet sûresi“, „İhlâs sûresi“ denir. İhlâs sûresiyle beraber ikisine „İhlâseyn“ denmiştir.

Sûrenin Nüzûl Sebebi:

Mekke müşriklerinin ileri gelenlerinden Velid b. Muğire, As b. Vâil, Umeyye b.Halef gibi kişiler, Hz. Peygamber (s.a.v.)'e gelerek:

- „Ey Muhammed ! Bu dâvâdan vazgeç, sana istediğin kadar mal verelim.
- Kızlarımızdan istediğinle seni evlendirelim.
- Seni kendimize başkan yapalım.
- Bir yıl biz senin dinine girelim, bir yıl da sen bizim dinimize gir.
- Eğer bunları kabul etmezsen, biz senin ilâhına tapalım. Sen de bizim ilâhlarımıza tap. Böylece hayır hangisinde ise ona ulaşırız“ teklifinde bulundular.³

¹ Hak Dini Kur'an Dili, Elmalılı M. Hamdi Yazır, C.9, sh. 213.

² Tefsir Dersleri, Prof. Dr. İsmail Cerrahoğlu-Yrd. Doç DR. Şevki Saka, sh.159.

³ Hak Dini Kur'an Dili, Elmalılı M. Hamdi Yazır, C.9, sh.214-215.

İşte bu sûre, bunun üzerine nâzil oldu ve müşriklerin bu arzularını kursaklarında bıraktı. Müslümanlarla müşriklerin arasındaki çekişmeyi kesin bir şekilde halletti. Resûlullah da bu sûreyi, Mescid-i Haram'da insanlara okudu.

Böylece kâfirler ümitlerini kestiler. Bu sûre, ne şimdi ne de gelecekte müslümanların müşriklerle din hususunda bir anlaşmaya girişmeyeceklerini belirtmiş ve müşrikleri acıklı bir durum içinde bırakmıştır.

Böylece hak din ile bâtıl inanç ve düşünceler birbirinden tamamen ayrılmıştır.

Sûrenin Tefsîri:

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ

1-(Ey Muhammed!) De ki: Ey Kâfirler !

Yani, ey Peygamber ! Seni put ve taşlara ibadet etmeye çağıran o kâfirlere de ki...

Buradaki "ey kâfirler" şeklindeki hitap bütün kâfirler için değil, ebediyen iman etmeyeceklerini yüce Allah'ın bildiği bir takım kimselere mahsustur.

Çünkü kâfirler içinde daha sonra imâna gelip, ibadet edenler ve edecekler de bulunduğu için bu hitap, bütün kâfirlere değil, kalbi mühürlenmiş, kesinlikle iman etmeyecekler içindir.

لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ

2-Ben sizin taptıklarınıza tapmam.

Ben faydası ve zararı olmayan ve kendilerine ibadet edenlerden hiçbir şeyi savamayan ilâhlarınıza tapmaktan uzağım. Ma'bud yerine koyup ibadet ettiğiniz ve benim de tapmamı istediğiniz o şeylere ben ibadet etmem, kulluk da yapmam.

وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ

3-Siz de benim taptığıma tapacak değilsiniz.

Benim taptığıma tapmazsınız. Siz buna lâayık değilsiniz, çünkü:

- İbadetin şartı ihlâstır.
- Allah'ın birliğine imân etmeyen O'na ibadet edemez.
- Allah'a ibadet eden de O'ndan başka Ma'bud tanımaz.

Onun için, müşrikler, Allah'a ibadet ettiklerini zannetseler bile, ibadet etmiş sayılmazlar. Ancak kendi hayal ve arzularına taparlar. Rahmân'a ibadet nerde, heva ve hevese, putlara ibadet nerde !...

وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُمْ

4-Ben asla sizin taptıklarınıza tapacak değilim.

Ne şimdi, ne de gelecekte bu putlara tapmam. Ben yaşadığım müddetçe taptığınız şeylere asla tapmam. Ne şimdi putlarınıza taparım, ne de gelecekte taparım. Yani, sizin benden istediğiniz şirk ibâdetinizi, geçmişte bile yapmadım ve hiçbir zaman da yapacak değilim.

وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ

5-Siz de benim taptığıma tapacak değilsiniz.

Siz de benim ibadet ettiğim hak ilâha gelecekte tapacak değilsiniz. Ne geçmişte, ne şimdi, ne de gelecekte ibadet edecek değilsiniz. Buradaki tekrarlar, pekiştirmede ve kuvvetlendirmek içindir.

لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ

6-Sizin dininiz size, benim dinim bana.

Sizin müşrikliğiniz size, benim Tevhid inancım banadır. Âdet edindiğiniz küfür, şirk inancı ve buna göre yaptığınız ibadet bana gerekli değildir.

Benim dinim, Tevhid ve ihlâs, Allah'a ibadet ve itaattan ibarettir.

O bana kâfidir. Sizin ilâhınız putlar, benim ilâhım ise ortağı, eşi ve benzeri olmayan Allah'tır.

Benim dinim İslâm'dır. O'nun sevabı ve mükâfâtı, bana aittir. Sizin ondan nasibiniz yoktur. Yâni:

- Sizin Allah'ı inkârınız sizin olsun; O'na iman, tevhid ve ihlâs benim olsun.
- Sizin hesabınız size, benim hesabım banadır.
- Sizin dininizin cezası (azabı-sevabı) sizin; benim dinimin cezası da benimdir.
- Benim Rabbinden gelecek olan cezanız (azap) size, sizin putlarınızdan gelecek olan ceza da benim olsun. Çünkü putlarınız bir şey yapamaz.
- Sizin putlara duanız, yalvarmanız size; benim Allah'a duam ve yalvarmam banadır.
- Sizin şirk ve küfre dayanan âdetleriniz, yaşantınız size; benim vahye dayanan âdetim ve yaşantım da banadır.

Siz cehenneme kavuşuncaya kadar âdetinizde; ben de cennete kavuşuncaya kadar âdetimde durayım.

Alınacak Dersler:

- Kâfirûn sûresi, insanı şirk ve nifâk hastalıklarından kurtarır.
- Müslüman, ne mal, ne mülk, ne mevki, ne de makam karşılığında asla inandığı değerlerinden vazgeçmemelidir.
- Allah'ın birliğine imân etmeyen hiçbir ameli geçerli değildir.
- Allah'tan başkasına kulluk yapılmaz, duâ edilmez. O'ndan başkasından yardım istenmez.
- Hak ayrı, bâtil ayrıdır. Hak bâtila, bâtil Hakk'a karıştırılamaz.
- Gerçek din olan İslâm, Tevhid, İhlâs, Allah'a itaat ve ibadettir. Bu da müslümana yeter.
- Müslüman, müşriklerin, şirk ve küfre dayanan âdet ve yaşantılarını benimsemez, taklit etmez.

Anladım işi, sanat Allah'ı aramakmış;

Mârifet bu, gerisi yalnız çelik-çomakmış...

(N.Fazıl Kısakürek)

Not:

- Bu hafta namazlarımızda bu sureyi manasını düşünerek okuyalım.
- Bu dersi bir grup arkadaşımızla paylaşalım. Sureden alınacak dersleri tekrar okuyalım.